

ALİ ASLAN

Post-Kemalist CHP

izleyenler hatırlayacaktır, henüz ilk sezonu yayınlanmış olan Westworld adlı sıkı bir TV dizisi var. Fütüristik bir eğlence parkında kendilerine belli roller ve replikler yüklenen robotlar, parkı ziyaret edenlere eylemlerinin sonuçlarına katlanmadan özgürce yaşamanın zevkini tattırıyorlar. İnsanlar yüklü meblağlar ödeyerek dünyada yoksun oldukları sonsuz irade ve ahlaki sorumsuzluğa sahip olurken, robotlar olabildiğince iradeden yoksun bir varoluşa indirgeniyor. Ziyaretçiler değişse de robotlar kendilerine yüklenen programın dışına çıkamadıkları için sürekli olarak aynı sahnelerin tekrarına şahit olunuyor.

CHP'nin durumunu parktaki robotların durumuna benzetebiliriz. CHP adeta tek parti dönemi sahnesinde sürekli aynı oyunu oynayan, bu programın dışına çıkamayan ve bize hep aynı bildik sahneyi izlettiren iradesiz bir siyasi aktör hüviyetinde. Saltanatı kaldırıp Cumhuriyet'i ilan etmek kaydıyla modern toplumsal düzeni tesis ettiğine hatalı bir şekilde inanıyor. Oysa saltanatın kaldırılmasının, sultanlık makamının tarihe gömülmesi ve dinin bastırılmasından öte bir sonucu vardı. Saltanatın kaldırılması toplumsal düzeni sağlayan toplum dışı sabitelerin yok sayılması, iktidar denilen gizemli makamın içeriğinin boşaltılması anlamına geliyordu. Peki, Cumhuriyet elitleri ne yaptılar? İktidarı kendi laik-milliyetçi içerikleriyle sabitleyip, modern toplumsal düzenin kurucu unsuru olan değişim ve belirsizliği ortadan kaldırmaya çalıştılar. **Böylece ortaya monarşiden demokrasiye geçiş değil monarşiden totaliteryanizme geçiş yaşanmış oldu.**

Modernizmin baskısıyla 1950'lerde iktidarı topluma açma yani biraz olsun sabitelerini gevşetme yoluna gittiler. İlk fırsatta iktidar bürokratik oligarşinin pek de tasvip etmediği bir içerikle -Demokrat Partili yıllar- dolduruldu.

Bu siyasi günahın cezası 1960 Darbesi ve arkasından gelen idamlarla Adnan Menderes ve arkadaşlarına kesildi. Ancak iktidarın mevcut şartlar altında toplumsal aktörlere ve değişime kapanması söz konusu değildi. Böylece totaliter bir toplumsal düzenden otoriter bir toplumsal düzene geçildi. Siyaset ablukaya alındı.

Ortaya sürdürülmesi zor, ikircikli bir durum çıktı. Bir taraftan sanki iktidar alanı boşmuş gibi yapılırken - çok partili serbest seçimlerin varlığı buna delalet etmekteydi- diğer taraftan iktidar alanının laik-milliyetçi içerikle belirlenmesi vesayetçi siyaset-dışı kurumlarla garanti altına alınıyordu. Şayet toplumsal akınlar "medeni" bir şekilde siyaset içinde durdurulamıyorsa, yargı ve ordu eliyle şiddete yani darbelere başvuruluyordu. **"Kontrollü demokrasi" gibi oksimoron bir düzen söz konusuydu.**

Bu çarpık düzen 1990'larda iyice sürdürülemez hale gelerek derin bir meşruiyet krizine girdi ve 2000'li yıllarda da AK Parti tarafından alaşağı edildi. 2000'li yıllarda iktidar alanı tamamıyla içeriğinden boşaltılıp toplumsal mücadeleye açılarak demokratik toplumsal düzene doğru yol alındı. Bu dönemde demokrasi güçleriyle iktidar alanını terk etmek istemeyen vesayet güçleri arasında çetin mücadeleler yaşandı. AK Parti irtica ve bölünme korkularıyla siyasetin dışına atılmaya çalışıldı. Ama tüm girişimler başarısız oldu.

Yeni CHP

Takriben 2010 gibi Türk siyasetinde post-Kemalist bir döneme giriş yapıldı. Post-Kemalizm CHP'nin Kemalizm'den vazgeçmesinden ziyade, Kemalizm'in artık hâkim ideoloji olduğu toplumsal düzenin ortadan kalkması demektir. Bu tarihi kırılma CHP'nin kendisine yeni bir misyon belirlemesine yol açtı.

Yaklaşık seksen yıldır iktidarı topluma karşı koruyan geleneksel CHP'nin yerini, Türkiye'nin demokratik toplumsal düzene geçişini engellemeye çalışan bir CHP aldı. Kemal Kılıçdaroğlu'nun genel başkanlığındaki "yeni CHP" bu kırılmayı temsil etmektedir.

Peki yeni CHP tam olarak ne yaptı? Post-Kemalist döneme damgasını vuran AK Parti-FETÖ çatışması oldu. Bunun dışındaki siyasi aktörler iki kamptan birinin yanında yer aldılar. FETÖ aynen CHP gibi Kemalizm'den boşalan iktidar alanına kurulup topluma kapamayı hedefledi. Dini görünümlü yumuşak bir totaliter düzen tesis etmenin peşine düştü. Bunun karşısında AK Parti ise iktidar alanını açık tutma ve siyaseti mümkün kılmaya çalıştı. Dolayısıyla mücadele siyasetin damgasını vurduğu bir iktidar mücadelesinden ziyade, siyaset ile şiddet arasındaki bir iktidar mücadelesine sahne oldu. **CHP şiddetin yanında yer aldı.**

Bu sürecin başlangıç tarihini belki de Kılıçdaroğlu'nun Mayıs 2010'da FETÖ'nün bir kaset komplosuyla CHP Genel Başkanlığı'na gelişine kadar götürebiliriz. Ancak kutsal ittifakın somutlaşması tam olarak 2011'de netlik kazandı. FETÖ'yü adım adım izleyen CHP, Eylül 2011'de MİT ile İmralı arasındaki Oslo görüşmelerinin basına sızdırılmasından sonra devletin yanında yer almak yerine tam da FETÖ'nün istediği şekilde devleti terör örgütleriyle görüşmekle suçluyordu. Yeni CHP Şubat 2012'deki MİT krizinde de benzer bir pozisyon alıyordu. **CHP'nin FETÖ'yü takibi daha da yakınlaşarak devam etti.** FETÖ'nün tertipleyip organize ettiği Mayıs-Haziran 2013 Gezi kalkışması sırasında CHP, Arap Baharı sürecinde gündeme sokulan otoriterleşme ve tek adam söylemlerini dolaşımda tutma misyonu gördü. Böylece AK Parti Ortadoğu'daki dikta yönetimleriyle özdeşleştirilerek partinin toplumsal meşruiyetinin altı oyulmaya çalışılıyor ve genel bir ayaklanma çıkarılarak ülkede bir otorite boşluğu yaratılması amaçlanıyordu. Demokratikleşme sloganıyla ülkede demokratik düzenin ortadan kaldırılmaya çalışılmasına şahit oluyorduk.

İlerleyen süreçte bölgede yaşanan gelişmelerle birlikte yeni bir söylem devreye girdi. Arap Baharı'nın ilk evresi geçtikten sonra AK Parti bu sefer de organize bir şekilde terör örgütleriyle irtibatlandırılarak alaşağı edilmeye çalışıldı. DEAŞ başta olmak üzere Suriye'deki terör örgütlerine Türkiye'nin silah, para ve lojistik yardımı yaptığı iddia edildi.

Bu noktada CHP'nin FETÖ'nün yanında PKK-HDP ile de yakınlaşmasına şahit olduk. PKK (PYDYPG) Arap Baharı sonrasında oluşan kargaşada kendisi için özerk bölgeler oluşturma mücadelesine girmişti. Tam bu noktada 6-8 Ekim 2014 Kobane olayları yaşandı ve Temmuz 2015'te "çukur" siyaseti devreye girdi. **CHP, HDP ile söylem birliği yaparak devletin terörle mücadelede aşırı şiddet kullanmasından şikâyetçi oluyordu.**

Bir yandan da ülkenin organize bir şekilde terör örgütleri tarafından abluka altına alınışına şahit olduk. DEAŞ -Mayıs 2013'teki Reyhanlı saldırısını da not ederek- Temmuz 2015'te Suruç'ta, Ekim 2015'te Ankara Garı'nda, Haziran 2016'da İstanbul Atatürk Havalimanı'nda, Ağustos 2016'da Gaziantep'te ve Ocak 2017'de İstanbul'da Reina adlı gece kulübünde kanlı saldırılar düzenledi. PKK da doğudaki terör saldırılarına ek olarak Aralık 2016'da Beşiktaş'ta kanlı bir bombalama eylemi gerçekleştirdi. **CHP bu süreçte adeta terörün siyasi ayağı işlevi görerek Türkiye devletini "cihatçı" teröre destek olmak ve**

ülkeye güvenlik zafiyeti yaşatmakla suçladı.

CHP-FETÖ ilişkisine 15 Temmuz davalarını sulandırma, Mart 2014 Yerel Seçimlerinden Ağustos 2014'teki Cumhurbaşkanlığı Seçimine, 7 Haziran ve 1 Kasım 2015 Genel Seçimlerinden 16 Nisan 2017 Anayasa referandumuna uzanan bir iş birliğini de eklemek gerekir. Siyaset karşısında bu şiddet ittifakının hız kaybetmeden 2019'daki yerel ve genel seçimlere kadar süreceğini tahmin etmek zor değil. Keza Kılıçdaroğlu'nun 15 Haziran'da başlattığı yürüyüşün bir "adalet" arayışından ziyade, toplumsal karmaşa amaçladığını görmek için son altı-yedi yıllık sürece bakmak yeterli. Bu elbette anlaşılabilir bir durum çünkü yeni hükümet sisteminin konsolide olması ve ülkede demokratik siyasetin zemin kazanması FETÖ ve PKK terör örgütleri kadar CHP gibi demokrasiden uzak siyasi aktörlerini de dehşete düşürmektedir.

Yasal Uyarı: Yayınlanan köşe yazısı/haberin tüm hakları Turkuvaz Medya Grubu'na aittir. Kaynak gösterilse veya habere aktif link verilse dahi köşe yazısı/haberin tamamı ya da bir bölümü kesinlikle kullanılamaz.

Ayrıntılar için lütfen tıklayın.

YAZARIN ÖNCEKİ YAZILARI

Tüm Yazıları >

- > **AK Parti devrimci bir parti mi? (3.6.2017)**
- > **AK Parti'nin ikinci doğumu ve inşa süreci (20.5.2017)**
- > **16 Nisan sonrasında AK Parti (6.5.2017)**

SABAH

SABAH